

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr. 12

Fylke: Buskerud

Tilleggsspørsmål nr.

Herad: Hvirum

Emne: Gamle engkultiv

Bygdelag:

Oppskr. av: Andreas Ropstad

Gard:

(adresse):

G.nr.

Br.nr.

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle.

B. Eller om den er etter andre heimelsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

Frank Michaelson, f. 1867. Lou. Sjømann hi 1886, sidan bonde
 på Rød der mora var fødd

SVAR

Trygve Liltvest, f. 1890 i Holmestun, barnelær på Kvakkvall, iung-
 bonnsare på Froustad, sidan 1938 bonde på alle garden Liltvest.

1. Det heiter eng. Utslått r ikkje kjent i for dei tider. Det
 har vore rømnings- og røgnelator i skogen, m. a. ein på
 Rød og ein på Tofte, men ingen kjemur tie at desse utokou
 gøstyg har vore nytte tie slått. Heller ikkje ein ogard
 under Rød, som lang heller langt unna garden, vart
leerre mytt tie slått.

ekre r like beriket, men finus som gardsmann (F. M.)

T. L. r ikkje sikker på tydinga av ordet. Det kan ikkje
 mykkast om open akv, vert nytte utan kousis tyding om
 alm. jorde. Det r like beriket nå, men var mykje beriket
 for av foreldra haus og deira generasjon.

Det skilte gjennlegg, i legg igjen.

Trykje eller fjerde året etter ein hadde sidd, gjekk det
 sidde friset ut og på fekk ein voll; "det kom voll i
 engo". På vollen vohs det vein, engvein. (T. L.) F. M. sa
 at eng som det ikkje var ^{gras} sidd for i heit ~~de~~ vilt-
 eng. Dessuten heiter det grasvoll om grasmark
 og gras-svord.

Det har drive mykje med høysalg i Hvirum, det gjentk
 i jekte vestovv. Det va volehøg i motsetnad tie timo-

teiknag uid svart vaulag namn.

2. Dette har ikkje spela noko rolle i Hivrium.

3. Det var ikkje noko kjint rad mot more i engu.

T.L. kjennur ikkje hi at det vart radd graspro i gamal, tyune eng, kare i darleg gjennlegg og elv istrand.

F.M.: Dei tok hi a sa klav og timokki i 1880-ora. Han kjennur ikkje gjennlegg utan fo, men ein svenske avn han hadde i arleid det foiste han var pa Rad, herunde elv gamle Joru Rad (f. 1792 - d. 1870) at han stordygke av at han var stor kor som radd liogmo.

T.L.: Det vart ^{heilt} slutt med a legge ~~ett~~ i'gjen utan fro tille for 1900. Men han kjennur hi at det vort radd klav-hams som var sopt opp i loa; det var gjort vengoung di vanta fro pa Froudstad, det vort gjort i ein bakke. Ri avla sjol det meste av det fraet di kroug.

4. F.M.: Da dei kom hi Rad, jessk han lov a brukka det puggu han ville hi grofting, men det var ikkje sa heilt vaulag a grofte hi. Det var svart billig arleidshjelp a fo hi slikt da, dels svenske, men F.M. hadde mykje beruikt ein han som halter Ewen fjere beruor. Han var flinkest, rerleg var han flinkst hi a fo fall pa stetta. F.M. brukte drensvog, men fo gammalt var det beruikt stein eller osp. rajs med granba oppa.

T.L.: Reskefor la med osp. grofte pa Froudstad da han hadde garden. Esse vort tekke ein song elv 1900, det var ei god greie. Auth. B. Nilsen (Elias Kraumm) grofte mykje pa Froudstad da han hadde garden i 1890-ora.

Da T.L. var pa Knattvoll vort det lagt med osp. grofte dr. Drensvog kom i bruk i 1890-ora, dei var lengre enn rogra ni.

Vatning av eng utjeint.

5. Enga vort ikkje gjodsla med naturleg gjodsel. Det var relativt lite med gjodsel for det var sa mykje hoysalg.

6. Felle bork.

9672

7. Ukjent. J. L. Kjenner ein gard det uthværs og dyuga løy like opp til skiffet med naboen. Siget gjekk derfor utover jordene hans, og det var tydelig at han rekna dette for eit tap for den som "koppe" siget.

8. Felle bot.

9. J. L.: Ikkje leile om vinn på unga.

F. M.: Mange stadr heita dei tidels unga om varen både med kvi og sau. Det vort jamt over rekna for å vera gæst og var slutt for 1900.

Om hausten beita dei heile unga. F. M.: Dei forsmif-
ligste holdt iinna første års ung.

10. J. L.: Ikkje grot. | 10. Ikkje skilnad.

F. M. var sjølv svært nøgje med at kviutene vart slått ut med rive kvar vov, gjent i regnves. Men det var ikkje alle som gjorde det.

12. F. M.: De fleste sommarfjora va mistet då han kom til Rød; men på Rødstad hadde dei eit med felle plass til både kvi og sau. Det laig like i skoghauten, ikkje langt frå garden.

J. L.: Mange gardar hadde sommarfjor, dersom det var litt lang veg til beite i skogen. På Kvattvoll var det eit skilt; det stod i hauten av beite inn mot jorden.

J. L. Gjødsla vart brukt som annan gjødsla.

13-18. Ukjent

19. F. M.: Kåje = simpelt stykke jord ved huset, der dyra kunne gå; iingjerdt bålstod.

F. M.: Ha høipt ordet tree om iingjerding.

20. Deir eineste setra dei kjennur i Rødhysetra, som i skrivare Rød var húsmanns plass. T. L. var sikker på at det der har vore slattemark. Pannen kjennetop til slatt og gjødsla på setra hadde dei det.

21. Ukjent.